

optagne Besparelse paa 25 000 Kr. kunne forventes en yderligere Besparelse paa 27 000 Kr.

Med Hensyn dernæst til Spørgsmaalet om en Nedsættelse af Censorernes Antal ved de højere Læreanstalters Eksaminer er der fra Læreanstalternes Side udtalt, at en Ændring af den nuværende meget gamle Ordning med 2 Censorer (ved Københavns Universitet har denne Ordning mere end 100 Aars Hævd) er utilraadelig, fordi det overalt ved Embedseksaminer drejer sig om en for Kandidatens Fremtid skæbnebestemmende Afgørelse, enten Spørgsmaalet, om han bestaar eller falder igennem, eller Spørgsmaalet, om han erhverver en Eksamen af den Kvalitet, som i adskillige Tilfælde, særlig for de juridiske Eksaminers Vedkommende, er en Betingelse for Opnaaelse af bestemte Livsstillinger. En objektiv og sikker Bedømmelse, saa retfærdig som det overhovedet er muligt, bør derfor tilrettelægges ved selve Censorinstitutionens Sammensætning, men netop i denne Henseende er man langt bedre tjent med at have 2 Censorer end med at nøjes med 1. Til nærmere Klarlægelse heraf er følgende Hovedpunkter fremhævet:

- 1) Eksamen indeholder med Nødvendighed en Del Momenter af tilfældig Karakter, der kan indvirke paa Resultatet, men som det maa være Opgaven at søge fjernet. Saaledes kan der blandt Censorerne være en betydelig individuel Forskellighed saavel i faglig som i personlig Henseende, men dette Moment opvejes væsentligt, naar Prøven bedømmes af 2 Censorer, medens Kandidaten, hvis der kun er 1 Censor, vil kunne komme ud for en ret betydelig Tilfældighedsrisiko, der kan føre til stor Ulighed i Bedømmelsen.
- 2) Det vil være vanskeligere for een end for to Censorer over for Eksaminator at trænge igennem med den *Helhedsvurdering* af Kandidaten, som de gentagne Eksaminationer af denne sætter Censorerne i Stand til at anlægge, og som ikke bør skydes til Side af Detailler i hans Præstationer.
- 3) To Censorer ser, hører og opfatter mere end een.
- 4) For Eksaminator, der paa Grund af sit anspændende Arbejde ikke saledes som derimod Censorerne har Tid til at gøre Notater under Eksaminationen, vil det være betryggende at have 2 Censorer ved sin Side. Efter Eksaminationens Ophør vil der i deres samstemmende Vidnesbyrd være et godt Grundlag for at rekonstruere, hvad der er passeret.
- 5) Den hos Censorerne erhvervede, for Bedømmelsen saa værdifulde Tradition og Metode kan kun føres videre til en ny Censor, naar denne ved sin Tiltrædelse forefinder en med Praksis paa dette Omraade kendt Censor, hvorved bemærkes, at det saa at sige aldrig hænder, at de 2 Censorer afgaar samtidig.

Ud fra de anførte Betragtninger — som i mindst lige saa høj Grad tager Sigte paa den mundtlige som paa den skriftlige Eksamen — er det gjort gældende, at Censorinstitutionen, som den nu er, danner et i lige Grad for Institutionerne og for Studenterne værdifuldt Værn mod Vilkaarlighed og Tilfældighed, medens en Indskrænkning i Censorernes Antal vil betyde en Forringelse af Bedømmelsen.

Disse Betragtninger maa Ministeriet ganske dele, og man kan derfor ikke anse det for forsvarligt, at den nuværende Ordning med Anvendelse af to Censorer ved de højere Læreanstalters Eksaminer opgives.

I Henhold til det anførte skal man med Bemærkning, at Finansministeriet har givet sin Tilslutning til Fremsættelsen af nærværende Forslag, anmode det sørede Udvalg om ved 3die Behandling i Folketinget af Forslaget til Finanslov for Finansaaret 1941—42 at ville fremsætte følgende Ændringsforslag som stillet af nærværende Ministerium:

Til § 21 II. G. Fællesudgifter vedrørende det højere Skolevæsen. 2. Afholdelse af Eksaminer.

Kontoen nedsættes med..... 27 000 Kr.

Til § 21 IV. A. Universitetet. 9. Censurudgifter.

Kontoen forhøjes med..... 50 000 Kr.

Til § 21 IV. B. Den polytekniske Læreanstalt, Danmarks tekniske Højskole. 8. Vederlag til Censorer.

Kontoen forhøjes med..... 20 000 Kr.